

CO ŘÍKAJÍ ŽIDOVSKÉ ZDROJE O NEŽIDECH

Leon Zilberstein a spol.

Obsah

Předmluva

Přehled pravidel halachy ohledně postoje k nežidům

Zabíjení nežidů a zachraňování jejich životů

Kradení, podvádění a vracení ztracených věcí nežidům

Obchodní vztahy

Pozice nežidů v židovské politice a soudnictví

Kultura nežidů

Emoční a společenský postoj vůči nežidům

Psychologický profil nežidů

Různé

Metafyzické názory na nežidy

Dodatek: judaismus dává nežidům status *ger toshav*

Přehled nařízení halachy objasňující postoj judaismu k nežidům

Předmluva

Tato práce představuje stručný přehled (neboli *sumu*) hlavních náboženských zákonů, rozhodujících o postoji Židů a judaismu k nežidům. Tato *suma* se opírá o řadu zásadních výňatků z klasických židovských halachistických zdrojů (samozřejmě zdaleka ne v plné šíři), které tvoří základ příslušných pravidel.

V omezeném rozsahu tohoto spisu jsme nemohli provést detailní analýzu všech pravidel halachy, obsažených v židovské literatuře, vztahujících se k nejrůznějším zde zmiňovaným problémům. Přesto jsme se pokusili vybrat a předložit čtenáři ohledně každé jednotlivé otázky víceméně kompletní soubor autoritativních pohledů (v jejich originální textové podobě). Je třeba zdůraznit, že zmíněné pohledy byly vybrány

z klíčových prací vedoucích židovských zákonodárců nebo z hlavních (klasických) židovských náboženských zdrojů, především z **Talmudu**. V některých případech také citujeme mimořádně významné názory současných autorit. Tato vyjádření jsme shrnuli do jednoduché, přesto přesvědčivé podoby. Samozřejmě tato shrnutí neodráží každou nuanci kompletních vyjádření v originálních zdrojích; nicméně představují jednoznačný přehled řady existujících názorů a pravidel vytvořených klasickým ortodoxním judaismem.

Otázce statusu *ger toshav*, uděleného nežidům, jsme věnovali **speciální dodatek a dodatkovou část** ohledně různorodé terminologie používané v židovské literatuře k definování a klasifikování nežidů. Aniž bychom se tuto část snažili nahrazovat, přece jen jsme udělali některé důležité poznámky. Židovské právo odlišuje nežidy definované tímto výrazem (*ger toshav*); podle většiny názorů tuto skupinu tvoří nežidé, kteří dodržují sedm Noemových přikázání (tato definice bude poněkud detailněji rozložena později). **V podstatě má podle židovského práva nezczitelné právo žít (neboli – na život) jen tento typ nežidů.** Pouze oni se ve věci majetkových práv těší určité shovívavosti zákonů. Pouze oni můžou (nebo dokonce musí) být zachráněni Židem, pokud se například topí v řece. Na druhou stranu židovské právo odlišuje nežidy, kteří jsou výslovnými **modláři**. S těmi se zachází se zvláštním opovržením: **podle židovského práva musí být zabiti**, přinejmenším teoreticky. Třebaže se zákony platné výhradně pro pohany, jimž je udělen status *ger toshav*, zákony vztahující se pouze na modláře a zákony vztahující se na všechny nežidy (včetně *ger toshav*) značně liší, a právní postoje k těm, kteří do těchto kategorií spadají, jsou rozsahově velmi široké, považujeme za podstatné zdůraznit tyto dva důležité body.

Za prvé, podle drtivé většiny uznávaných pohledů **nemůže být většina dnešních nežidů považována za *ger toshav*. Na křesťany jako skupinu je pohlíženo jako na modláře, a jako takoví (alespoň teoreticky) zasluhují trest smrti.** Kromě toho jsou podle většinového současného „shovívavého“ přístupu **miliardy v zásadě slušných a úctyhodných nežidů podle židovského práva klasifikovány jako modláři (čili osoby s negativním statutem), takže na prestižní postavení *ger toshav* nemají právo.** To platí pro všechny hindy, buddhisty, ateisty a tak dál.

Za druhé, dokonce i *ger toshav* (ve skutečnosti dokonce i nežidé konvertující na judaismus, jak uvidíme dále) jsou podle židovských zákonů diskriminováni, jak uvidíme dále.

Otázka terminologie používané židovskými zdroji při klasifikaci nežidů

V této souvislosti se musíme aspoň letmo dotknout základní literatury. **Halachická literatura** používá pro „nežidy“ spoustu různých výrazů. Tento výrazový rozsah má historickou povahu, protože se židovská náboženská literatura vytvářela během dlouhého časového období. Ale hlavním důvodem této terminologické rozmanitosti byla přirozená sémantická tendence označovat nežidy (první i druhou kategorii) v kontextu problémů a konceptů tehdejší doby. **Například slovo גוי *gój* je obvykle překládáno jako „nežid“;** בן נח *ben Noach* jako potomek Noeho, to jest příslušník lidského rodu; כנעני *kna'ani* jako Kananejce, to jest příslušník jednoho z národů, které obývaly Kanaán před příchodem Izraelitů; כותי *kuti* obvykle jako příslušník kacířské menšiny Samaritánů, nebo jednoduše „kacíř“; עובד ע"ז *oved avodah zarah* nebo

אָכּוּם *akum*, akronym *oved kochavim umazalot*, to jest „ten, kdo uctívá hvězdy a souhvězdí“ jako „modlář“; **נכרי** *nochri* jako „cizinec“, „vetřelec“; **גֵר תּוֹשֵׁב** *ger toshav* jako **cizinec, který trvale žije mezi Židy**. Některé tyto výrazy jsou nahodilé a zaměnitelné; celkově však mají odlišný halachický význam a podle toho jsou používány v různých souvislostech.

Problém terminologie je ještě víc komplikován **cenzurou** (jak vnější, nežidovskou, tak vnitřní, židovskou), která se u židovských textů často aplikuje nahrazováním originálních výrazů jinými, považovanými v dané době nebo na daném místě za méně urážlivé. Ve většině případů může být původní výraz samozřejmě odvozen z kontextu. V mnoha případech je však nemožné s dostatečnou jistotou určit, zda je výraz, který před sebou máme, originál, nebo slovo nahrazující originál z důvodu cenzury. Proto si nemůžeme být jisti, na kterou kategorii nežidů se dotýčný zákon vztahuje: na skupinu definovanou cenzurovaným výrazem, nebo jinou (obvykle širší) skupinu definovanou některým z výrazů, které jsou v původním textu. Proto jsou badatelé v židovských náboženských zákonech nuceni hledat originální, necenzurované zdroje. To je dnes naštěstí poměrně snadné: většina klasických židovských prací byla zrekonstruována a vydána ve své původní verzi podle starověkých rukopisů a ranných tištěných vydání.

Většina textů, použitých v našem výzkumu, pochází z Bar-Ilan **Responsa** CD verze 9 a DBS CD verze 9. Přesto jsme (k našemu překvapení) zjistili, že použití těchto verzí problém zcela neřeší: texty **Mišny, Talmudu, Maimonidovy Mišna-Tóry, Tur a Shulchan Aruch** na CD obsahovaly početné cenzurované pasáže. Proto jsme museli tyto texty úzkostlivě porovnávat s existujícími necenzurovanými verzemi a všude tam, kde to bylo nutné, jsme je museli opravovat. Naše opravy byly založeny na následujících vydáních (pokud v citované pasáži není výsledně uvedeno něco jiného):

Mišna-Tóra: podle Shabtai Frankelova vydání.

Babylonský Talmud (obsahuje *Rashiho* a *Tosafotovy* komentáře): z větší části založen na Steinzaltzově vydání; pasáže, které v Steinzaltzově vydání zahrnuty nejsou, jsou založeny na originální tištěné verzi Talmudu (Benátky, 1520-1523)

Mišna: podle vydání s Maimonidesovými komentáři, vydáno v Jeruzalému roku 1963 R. Josphe Kapakhem.

Tur a *Beit-Yosef* (komentáře R. Yosef Caro k *Tur*): podle jeruzalémského vydání čtyř částí kompletního *Tur*, 1998.

Shulchan Aruch: podle krakovského vydání z roku 1578 (první vydání *Shulchan Aruch* s komentáři *Rama*).

Všude, kde jsme revidovali standardní text odstraněním cenzorských zásahů, byly použity následující znaky: originální necenzurovaný text byl umístěn do hranatých závorek (**[originální text]**), zatímco cenzurovaný (vynechaný) text byl doplněn v ostrých závorkách (<**cenzurovaný text**>).

Nicméně nalezení správného (originálního) výrazu je z úkolu interpretovat text ta první a nejsnazší část. Skutečně obtížné je určování přesného významu daného výrazu v každé knize, v každém specifickém případě, v každé nové souvislosti. Problémem je, že identické výrazy jsou používány v různých citátech (nebo dokonce v různých významech ve stejném textu). Nejběžnějším příkladem je slovo *gój*, které se

v některých případech vztahuje na všechny nežidy, ale v jiných případech jen na modlářské nežidy.

V některých případech jsou významové rozdíly ještě spleťtější. Dokonce i když je základní význam termínu naprosto jasný, může být nejisté, co přesně zařazuje nežida do zvláštní kategorie. Například **ger toshav** (nežid, který se nejvíc blíží statutu Žida, aniž by konvertoval) je nežid, který dodržuje sedm Noemových přikázání. Jenže v židovské literatuře se o přesném významu této definice vedou nekonečné diskuse. Rozdílné názory se týkají následujících otázek: když se nežid chce stát *ger toshav*, musí oficiálně oznámit svůj úmysl plnit Noemova přikázání, nebo stačí, když je dodržuje prakticky? Musí tato přikázání dodržovat kromě své víry v judaismus, nebo stačí, že je dodržuje jako etickou normu?

Halachické zdroje prezentují ohledně těchto otázek velmi odlišné názory. Na jednu stranu některé autority věří, že se dnes žádný nežid *ger toshav* stát nemůže, dokonce ani teoreticky, protože tento status platí jen tehdy, když jsou v platnosti zákony a přikázání vztahují se k *yovel* („padesátý rok“, kdy se například země prodaná Židy vrací jejím původním majitelům). **Podle tohoto názoru dnes ani nežid, který dodržuje sedm Noemových přikázání, ale nevěří v judaismus, není pro získání statusu *ger toshav* způsobilý.** Na opačném pólu stojí názor, že i dnes může být za *ger toshav* považován jakýkoliv nežid, který vyznává monoteistické náboženství, včetně křesťanství.

Samozřejmě neexistuje ani nedostatek názorů ležících někde mezi. Například několik autorit věří, že prestižní status *ger toshav* může být udělen jen skutečným monoteistům, jako jsou muslimové, **ale rozhodně ne křesťanům.** Ale těch názorů je ještě víc. Někteří z těch, kteří zastávají druhý zmiňovaný pohled, tvrdí, že přinejmenším muslimové, kteří jsou skutečnými monoteisty, mají nárok na plný status *ger toshav* se všemi právy a výhodami, které z něj vyplývají; jiní tvrdí, že muslim má na status *ger toshav* jen částečný nárok, platný jen v kontextu určitých halachických pravidel, ale ne obecně.

Stručně řečeno problém, do kterého jsme se pustili, je vysoce komplexní a v rámci této práce o něm rozhodně není možné mluvit ve všech detailech.

V naší *sumě* jsme shodně překládali výrazy *gój*, *nochri* a *ben Noach* jako „nežid“; totéž platilo o výrazech *kna'ani*, *kuti* a *akum* vždy, když bylo zřejmé, že byly tyto „speciální“ výrazy použity místo jednoho z obecnějších výrazů kvůli cenzuře. S těmito terminologickými detaily jsme v překladu pracovali pouze v případech, kdy zdroje uvádí, že se zákon vztahuje výhradně na modláře v doslovném významu slova, kde z nich tento závěr beze všech pochyb vyplývá nebo kde zdroje zdůrazňují, že zákon platí stejně i pro nežida se statusem *ger toshav*.

Přehled pravidel halachy ohledně postoje k nežidům

1. Zabíjení nežidů a zachraňování jejich životů

1.1) **V podstatě každý člověk, praktikující modlářství (ať nežid nebo Žid) by měl být soudem odsouzen k smrti.** Modlářství je přisuzování božství nějakému jinému objektu (fyzickému nebo duchovnímu), než je jediný Bůh, ať už je tak činěno pro-

střednictvím obřadu (například modlitbou, používáním kadidla apod.), nebo jen pouhou vírou.

Několik současných náboženství, jako je hinduismus, buddhismus a zoroastrianismus, je nepochybně považováno za modlářská. Pokud jde o křesťanství, existují mezi halachickými autoritami spory, ale velká většina ho také považuje za modlářské. Na druhou stranu islám za modlářský považován není.

V situaci (kterou teď máme), kdy neexistuje žádný židovský soud, který by mohl lidi odsoudit k smrti, tělesným trestům nebo pokutám předepsaným Tórou, a proto nelze nikoho soudit za hřích modlářství:

Je pro kohokoliv přípustné (a dokonce povinné), aby zabíjel modlářské Židy (a ty Židy, včetně ateistů a agnostiků, kteří veřejně odmítají duchovní autoritu halachy) kdekoliv a kdykoliv je to možné. Nicméně současné halachické autority potvrdily, že tento zákon v současné době neplatí.

1.2) Zabití nežida (dokonce i modláře, bez soudního slyšení) v době míru je zakázáno. (Podle většiny názorů může být v době války zabit jakýkoliv příslušník nepřátelského nežidovského národa.) Nicméně Žid, který zabije nežida (dokonce i v době míru a úmyslně), nebude pozemským soudem (za normálních okolností) potrestán smrtí. Podle některých názorů nesmí být (za normálních okolností) potrestán pozemským soudem vůbec. Ale nežid, který zabije Žida, dokonce i nešťastnou náhodou a neúmyslně, musí být zabit. To platí i pro *ger toshav*. Existuje ojedinělý názor, podle kterého *ger toshav*, který zabil Žida náhodou, nemá být zabit, ale pouze vyhnán do exilu (stejně jako Žid, který zabije náhodou).

1.3) Je zakázáno zachránit nežida, který je ve smrtelném nebezpečí, nebo ho vyléčit ze smrtelné nemoci, dokonce i za peníze, pokud neexistuje nebezpečí, že tento čin způsobí nepřátelství vůči Židům. Podle jednoho názoru je dovoleno zachránit nežida ve smrtelném nebezpečí, ale není to povinnost. Tento zákon neplatí pro *ger toshav*, kterému Žid musí pomoci.

1.4) Židovi je zakázáno pomáhat nežidovské ženě při práci. Pokud Židovka pracuje jako porodní asistentka, musí při porodu pomáhat, aby si neznepřátelila nežidy, ale jen ve všední dny a za peníze. Židovce je zakázáno kojit nežidovské dítě (kromě případů, kdy je to důležité pro její vlastní zdraví). Je dovoleno pomáhat *ger toshav* ženě při práci (ve všední dny) a kojit *ger toshav* dítě.

1.5) Je zakázáno znesvětit sabat záchranou života nežida, pokud neexistuje nebezpečí, že tento čin způsobí nepřátelství vůči Židům. Na to, zda tento zákon platí pro *ger toshav*, existují různé názory.

1.6) O sabatu se nesmí nežidovské ženě pomáhat při práci, dokonce ani když s tím není spojeno žádné znesvěcení sabatu. Pomáhat o sabatu při práci *ger toshav* ženě je povoleno, ale jen když s tím není spojeno žádné vážné znesvěcení sabatu.

1.7) *Současná pravidla praktikovaná ohledně předchozích bodů*

Dnes několik rabínských autorit tvrdí, že nebezpečí vyprovokování nepřátelství nežidů nezachráněním nežidova života je tak velké, že je třeba životy nežidů zachraňovat automaticky, pokud jsou u toho svědci (podle některých názorů i pokud svědci nejsou) a dokonce i o sabatu.

Proto Žid, který potká nežida v ohrožení na místě, kde jsou svědci (podle některých názorů i tam, kde nejsou svědci), a nikdo jiný mu už pomoci nemůže, ho musí zachránit, dokonce i když to znamená porušit sabat.

Ale židovský doktor se musí snažit situaci, ve které by musel znesvětit sabat léčením nežida, vyhnout. Proto je židovskému doktorovi zakázáno, pokud by musel léčit v sobotu, pracovat v nemocnici, která slouží jen nežidům. Stejně tak by měl židovský doktor využít všechny dostupné legální prostředky, aby se vyhnul práci o sabatu v nemocnici se smíšeným, ale převážně nežidovským osazenstvem pacientů; v nemocnici s většinou židovských pacientů nemá povinnost se práci o sabatu vyhýbat, ale v každém případě se doporučuje, aby tento typ nemocnice zaměstnával nežidovské doktory, kteří budou o sabatu léčit nežidovské pacienty.

1.8) Pokud Žid pronásleduje nežida s úmyslem ho zabít, je zakázáno zabít Žida, aby byl nežid zachráněn, dokonce i když není jiná možnost jak nežida zachránit. Člověk, který usmrtí židovského pronásledovatele, aby byl zachráněn život nežida, musí být zabit. Ale pokud nežid (nebo Žid) pronásleduje Žida s úmyslem ho zabít, člověk je povinen usmrtit pronásledovatele, aby zachránil stíhanou osobu (pokud není jiná možnost, jak ji zachránit). Tento zákon platí i pro *ger toshav*.

1.9) V případě, kdy někdo nařídí Židovi zabít jinou osobu, jinak bude sám zabit: pokud je dotyčnou osobou Žid, pak ho nesmí zabít, ani když to bude mít za následek jeho vlastní smrt. Pokud je dotyčnou osobou nežid, pak je dovoleno ho zabít, aby byl (v této situaci) zachráněn život Žida. Podle všeho tento zákon platí, i když je osobou, kterou má Žid zabít, *ger toshav*.

1.10) Pokud zvíře vlastněné Židem zabije Žida, pak je zvíře zabito a po majiteli se žádá, aby rodině oběti vyplatil náhradu škody. Ale pokud zvíře vlastněné Židem zabije nežida, zabití zvířete se nevyžaduje a není nutné platit žádné odškodnění. Podle všeho tento zákon platí, i když je obětí *ger toshav*. Není jasné, co se má dělat v případě, kdy zvíře vlastněné nežidem zabije Žida.

2. Kradení, podvádění a vracení ztracených věcí nežidům

2.1) **Podle některých halachických zdrojů je oloupení a okradení nežida v principu dovoleno, a zakázáno je jen proto (a tehdy), že je znesvěcením Božího jména nebo že může Židy poškodit.** Ostatní zdroje nesouhlasí a tvrdí, že olupování a okrádání nežidů je zakázáno jen v některých situacích. Zdá se, že ohledně zákazu oloupení a okradení *ger toshav* podle Tóry se shodují všechny názory.

2.2) V obchodních záležitostech, pokud Žid předraží zboží nebo před nežidovským zákazníkem zatají jeho špatnou kvalitu, není nežidovi dlužen žádnou náhradu (jakou by dlužil židovskému zákazníkovi). Podle některých názorů se tento zákon nevztahuje na *ger toshav*; je zakázáno ho ošidit a proto, pokud je podveden, musí dostat náhradu. V každém případě je jasné, že pokud nežid předraží zboží nebo před židovským zákazníkem zatají jeho špatnou kvalitu, dluží Židovi náhradu.

2.3) **Jestliže Žid dluží peníze nežidovi, který zemřel, není povinen je splatit dědicům, pokud se o dluhu nedozvědí.** Pokud se dědicové Žida zeptají, zda zemřelému dlužil, je dovoleno jim lhát a dluh popřít (pod podmínkou, že se Žid ujistí, že o dluhu nevědí, takže jméno Boží nebude jeho lži znesvěceno).

2.4) V obchodních záležitostech, **pokud se nežid zmýlí v Židův prospěch (například pokud mu vrátí víc peněz, než má), peníze se mu nemusí vracet, ačkoliv Židovi, který udělá stejnou chybu, se vrátit musí.** Někteří komentátoři dokonce říkají, že nežid může být během obchodní transakce aktivně a úmyslně pomýlen a oklamán, pokud si toho nevšimne (a tak není jméno Boží znesvěceno). Jiní nesouhlasí a říkají, že Žid může z nežidovy chyby těžit jen pasivně, ale nesmí ho klamat aktivně a úmyslně.

2.5) Podle většiny názorů, **pokud nežid něco ztratí, je zakázáno mu to vrátit.** Ani ohledy jako soucit nebo účastenství s jeho ztrátou nečiní navrácení přípustným. Ale pokud Žid, který našel ztracenou věc, předpokládá, že její navrácení zvelebí jméno Boží (jelikož nežid díky navrácení zvelebí Židy a jejich náboženství), je dovoleno a dokonce přikázáno věc nežidovi vrátit. Kromě toho je přikázáno mu věc vrátit, pokud hrozí nebezpečí, že by nevrácení věci znesvětilo Boží jméno, nebo že by mohlo Židům zapříčinit újmu.

3. Obchodní vztahy

3.1) **Židovi je zakázáno konzumovat jakékoliv potravinářské výrobky zhotovené nežidem (dokonce i v případě, že neexistují žádné ekvivalentní produkty vyrobené Židy):** víno, většinu mléčných výrobků a většinu vařených nebo pečených jídel, zhotovených nežidy. Tento zákon se vztahuje i na *ger toshav*.

3.2) Podle některých názorů je zakázáno koupit chléb od nežidovského pekaře dokonce i tam, kde není žádný židovský pekař. Jiné názory koupí chleba od nežidovského pekaře povolují, ale jen tam, kde není židovský pekař. A některé povolují koupit chleba od nežidovského pekaře dokonce i tam, kde židovský pekař je.

3.3) **Ve všech obchodních transakcích – nákupu a prodeji, nájmu, půjčování peněz atd. – musí být upřednostněn Žid před nežidem, dokonce i tehdy, když to znamená malou finanční ztrátu.**

3.4) Podle jednoho názoru obsahuje Tóra speciální přikázání brát na půjčkách nežidům vysoké úroky. Podle téhož názoru nesmí nežidům nikdo odpustit dluh, ani mu odložit datum platby. Ostatní také zakazují půjčovat nežidům bez úroku, ale nepohlíží na tento zákaz jako na zvláštní přikázání [zatímco je zakázáno půjčovat na úrok Židovi (nebo si půjčovat od Žida)]. Podle některých názorů je za situace, kdy by půjčení peněz mohlo zapříčinit spříznění mezi ním a nežidem a ovlivnění Žida nežidovskými názory, půjčení peněz nežidovi zakázáno úplně. Co se týče *ger toshav*: podle všech názorů je dovoleno půjčit mu peníze na úrok.

3.5) Podle některých názorů je přípustné odkládat nežidovi výplatu. Podle dalších názorů je to zakázané. Je zakázáno odkládat výplatu mzdy *ger toshav*, ale tento zákaz není tak striktní jako zákaz odkládat výplatu Židovi.

3.6) **Nežid nedědí po svém židovském otci** (například když otec konvertoval až po synově narození, nebo je dítětem Žida a nežidovky).

4. Pozice nežidů v židovské politice a soudnictví

4.1) **Nežid (dokonce i konvertita na židovství) nesmí být jmenován na trůn nebo do jiného výkonného státního postavení nad Židy.** Nežid nesmí být soudcem

v židovském soudu. Konvertita na židovství nesmí být soudcem v případě, že by mohl rozhodovat o trestu smrti a podle většiny názorů nesmí konvertita soudit Židy od narození ani v případech týkajících se finančních záležitostí (podle všech názorů může ve finančních záležitostech soudit ostatní konvertity).

4.2) Nežid není u židovského soudu považován za právoplatného svědka. To platí i pro *ger toshav*.

4.3) Konvertitovi na židovství není dovoleno svědčit ohledně čehokoliv, co se vztahuje na dobu před jeho konverzí.

4.4) Nežid, narozdíl od Žida, může být soudem lehce odsouzen k smrti. Může o tom rozhodnout samosoudce na základě svědectví jednoho svědka nebo doznání obžalovaného, a to bez jakéhokoliv předchozího varování, dokonce i když je svědek příbuzný [jak soudce tak oběti]. To platí i pro *ger toshav*. Podle jednoho názoru pokud vidí Žid porušit nežida jakékoli z Noemových přikázání, může ho na místě zabít bez rozhodnutí soudu, ale většina názorů s tím nesouhlasí a tvrdí, že i pohan může být odsouzen k smrti jen soudem.

4.5) Při soudním sporu mezi Židem a nežidem platí následující: Pokud mluví nežidovské zákony ve prospěch židovské strany, zakládá se rozsudek na nich a nežidům je řečeno: „Takové jsou vaše zákony!“ Když jsou však pro židovskou stranu výhodnější židovské zákony, soud rozhodne podle nich a nežidům je řečeno: „Takové jsou naše zákony.“ To neplatí pro *ger toshav*, který je vždy posuzován podle nežidovských zákonů – dokonce i když jsou pro něj výhodné.

4.6) Pokud zvíře vlastněné Židem poškodí nežidův majetek, Žid nemusí platit žádné odškodnění. Ale když zvíře vlastněné nežidem poškodí Židův majetek, je nežid povinen vyplatit mu náhradu v plné výši. Podle některých názorů platí tento zákon i pro *ger toshav*; podle jiných ne.

4.7) Nežid (včetně *ger toshav*), který oloupí nebo okrade Žida (nebo kohokoliv jiného), musí být odsouzen k smrti, zatímco Žid, který oloupí nebo okrade pohana (nebo Žida) není nikdy odsouzen k smrti. Žid, který okrade pohana (včetně *ger toshav*), musí vrátit jen ukradenou sumu, zatímco Žid, který okrade Žida, musí vrátit přinejmenším dvojnásobek ukradené sumy.

4.8) Trest smrti může dostat osoba (Žid i nežid), která unese Žida, ale ne Žid, který unese nežida.

5. Kultura nežidů

5.1) Nežidé si nesmí najít nové náboženství a vytvořit vlastní přikázání. Jediné náboženství, kterým se smí řídit, jsou Noemova přikázání nebo konvertování na judaismus.

5.2) Nežidé nesmí slavit sabbat a rovněž si pro sebe nesmí ustanovit náboženské slavnosti nebo náboženské dny odpočinku. Pokud to udělají, musí být potrestáni bitím (a podle jednoho názoru trestem smrti). Podle jednoho názoru si pro sebe nesmí ustanovit ani světský den odpočinku, nebo úmyslně odpočívat po celý den. Podle většiny názorů to platí i pro *ger toshav*.

5.3) Nežidé nesmí studovat Tóru. Pokud to udělají, musí být potrestáni bitím. Totéž platí i pro *ger toshav*.

6. Emoční a společenský postoj vůči nežidům

6.1) **Když Žid prochází kolem nežidovského hřbitova, nebo vidí větší množství nežidů, musí říct:** „Vaše matka se bude stydět; a bude zahanbena: spatří nejzadanější z národů pouští, zemí vyprahlou a pustinou“ (Jeremiáš 50:12). **Žid, procházející kolem kostela (a podle jednoho názoru kolem jakéhokoli nežidovského domu) musí říct:** „Pán zničí dům pýchy“ (Příslaví 15:25).

6.2) Prikázání zakazující tajně v srdci přechovávat nenávisť se vztahuje jen k Židům.

6.3) **Žid nemusí truchlit (např. sit shiva) pro svého nežidovského bratra, sestru (jsou potomky jeho otce a nežidovské ženy), syna nebo dceru (jeho potomstvo s nežidovskou ženou). Konvertita nemusí truchlit nad svou matkou nebo otcem.**

6.4) Zákon povoluje pomstu na nežidovi. Rovněž **přikázání „miluj bližního svého jako sám sebe“ ve vztahu k nežidům neplatí.**

6.5) Zákon proti pomluvě platí, jen pokud jde o pomluvu Žida.

6.6) **Je zakázáno dát dar nežidovi, pokud ho dárce nezná a nemůže proto předpokládat, že se mu za to dostane přízně.** To neplatí pro dary neznámým *ger toshav* – v jejich případě je předání daru bezpodmínečně povoleno.

6.7) **Je zakázáno chválit nežida nebo mu žehnat.**

6.8) Je zakázáno nežidům prodat nemovitost na půdě Izraele. Některé druhy nemovitostí nesmí být na půdě Izraele nežidovi dokonce ani pronajaty. Tento zákon nezakazuje obchod mezi Židem a *ger toshav*. Podle určitého názoru, pokud to politická situace dovoluje, nesmí Žid nechat nežida přes naši zem ani projít, pokud to není *ger toshav*.

6.9) Žid si na veřejnosti nesmí vzít od nežida milodar, protože by to bylo považováno za nedostatek a bylo by to znesvěcením Božího jména. Žid si smí vzít na veřejnosti milodar od nežida jen v případě, kdy si nemůže vzít milodar od Žida (veřejně nebo v soukromí) ani od nežida v soukromí.

6.10) Žid se musí každý den modlit: „Blahoslaven buď Pán, že mě neučinil nežidem.“

6.11) **Žid a nežid nesmí být pohřbeni vedle sebe, ani když je nežidem *ger toshav*.** Pokud je Žid pohřben vedle nežida, je dovoleno vyzvednout jeho tělo z hrobu a znovu ho pohřbít, i kdyby byl nový hrob vedle sekulárního Žida.

7. Psychologický profil nežidů

7.1) Podle některých zdrojů existuje krutost a mstivost jen mezi nežidy.

7.2) Ranné halachické zdroje říkají, že nežidé jsou předem podezřelí ze spáchání vraždy, a proto Žid, když s nimi přichází do styku, musí přijmout určitá opatření. Například je zakázáno zůstat s nežidem sám, je zakázáno nechat si stříhat vlasy od nežidovského holiče kromě určitých podmínek atd. Pozdější halachické zdroje říkají, že dnes už toto podezření obecně neplatí.

7.3) Mnoho halachických zdrojů z doby před Shulchan Aruchem říká, že nežidé jsou podezřelí ze sexuálních styků se zvířaty, a proto Žid nesmí nechat svůj dobytek v jejich péči. Pozdější halachické zdroje tvrdí, že toto podezření dnes neplatí, protože dnes většina nežidovských společností také považuje sodomii za opovržením hodnou.

8. Různé

8.1) Židovský majitel otroka má právo přinutit svého hebrejského otroka (pokud byl otrok prodán soudem kvůli tomu, že byl zloděj a pokud už měl manželku a děti) obcovat s pánovou nežidovskou otrokyní, aby se zvýšil počet jeho nežidovských otroků.

8.2) Podle určitých zdrojů je Židovi dovoleno udělat z nalezeného nežidovského chlapce otroka.

8.3) Je zakázáno udělit nežidovskému otrokovi svobodu, pokud to není nezbytné k naplnění micvy (příkázání; pozn. překl.) (jako například k dokončení minjanu – bohoslužba o minimálním počtu 10 mužů; pozn. překl.), nebo pokud u něj nedošlo k nevratnému zranění některého z důležitých orgánů.

8.4) Podle jednoho názoru musí být nežidovská žena, která měla sexuální styk se Židem, zabita stejně jako v případě, když má Žid sexuální styk se zvířetem (zvíře musí být zabito, protože umožnilo Židovi zhřešit, třebaže to pro samotné zvíře není hříchem). Další komentátoři toto srovnání odmítají, proto žena nemá být zabita. V každém případě Žid, který měl sexuální styk s nežidovskou ženou, nemá být soudem odsouzen k smrti, ale pokud tento akt spáchá veřejně, potom může být zabit. (Podobně nežid, který měl sexuální styk se svobodnou Židovkou, nemá být zabit.)

8.5) **Podle většiny názorů má Žid během války proti nežidům dovoleno mít sexuální styk s nežidovskou zajatkyní (ačkoliv jen jeden), dokonce i když je vdaná a je to proti její vůli.** Podle některých názorů s ní nemá dovolen žádný sexuální styk předtím, než si ji vezme za ženu. Každopádně by si ji mohl vzít jen tehdy, kdyby konvertovala na judaismus. Pokud nechce konvertovat, musí měsíc až rok zůstat v jeho domě, přičemž si musí stříhat vlasy a držet smutek. Během této doby je možné snažit se ji přesvědčit o konverzi. Pokud ani po uplynutí této doby nechce konvertovat, pak je podle některých názorů možné konvertovat ji proti její vůli, a podle některých názorů dokonce vzít si ji proti její vůli. Podle některých názorů ani jedno možné není, ale musí přijmout přinejmenším sedm Noemových příkázání a pak musí být propuštěna. Pokud odmítá zanechat modlářství, pak musí být odsouzena k trestu smrti (jako všichni modláři).

8.6) Zákaz znesvěcení těla Žida je důležitější než zákaz znesvěcení těla nežida. Ve skutečnosti je podle některých názorů znesvěcení těla nežida možné, protože žádný takový zákaz neexistuje. Proto je podle některých názorů dovoleno pitvat nežida za účelem lékařského studia, ale je zakázáno udělat totéž s mrtvým Židem (a toto, zdá se, je dnes převládající praxí). Nicméně podle některých zdrojů je rovněž zakázáno pitvat nežida, a na druhou stranu je podle některých názorů dovoleno za účelem lékařského studia pitvat i Žida.

8.7) Nežidovská žena může kojit židovské dítě, ale podle některých názorů je to dovoleno, jen když neexistuje jiný způsob, jak ho nakrmit. Podle všech názorů, pokud existuje jiný způsob, se doporučuje nekojit ho nežidovskou ženou, protože to může mít negativní vliv na jeho duši (dokonce i když nežidovská žena jí košer jídlo).

8.8) **Žid nesmí sníst zvíře zabitá nežidem, i kdyby ho zabil podle všech židovských pravidel. To platí i pro *ger toshav*.**

8.9) Podle většiny názorů nesmí nežid obřezat Žida, dokonce ani za přítomnosti dalších Židů. Podle některých zákonů musí Žid, obřezaný nežidem, podstoupit druhý obřad „symbolické obřizky“.

8.10) Cicit (třásně modlitebního pláště; pozn. překl.), svitek Tóry, tefilin (2 krabičky s řemínky, které se při ranní modlitbě připevňují na ruku a na čelo. Obsahují části Tóry napsané na pergamenu; pozn. překl.) a mezuzá (schránka upevňovaná na veřeje vstupu do židovské domácnosti, ve které jsou na pergamenu napsané verše z Tóry. Zbožní Židé ji symbolicky políbí při každém projití dveřmi; pozn. překl.) zhotovené nežidem jsou neplatné.

8.11) **Podle určitých zdrojů existují mezi Židy a nežidy fyziologické rozdíly**, proto lékařská sdělení, prokazatelně platná pro nežidy, nejsou automaticky považována za platná pro Židy. Podle některých z těchto zdrojů je fyziologie nežida vrozeně odlišná („jejich maso je jako maso oslů“) a podle dalších zdrojů jsou tyto rozdíly důsledkem faktu, že nežidé jedí nekošer jídlo.

9. Metafyzické názory na nežidy

9.1) **Židé jsou kompletní lidské bytosti.** Na druhou stranu jsou nežidé lidské bytosti, ale ne kompletní lidské bytosti. **Rozdíl mezi židovským národem a ostatními národy je stejný jako rozdíl mezi duší a věcí, nebo jako mezi člověkem a zvířaty.**

9.2) **Rozdíl mezi duší Žida a nežida je větší a hlubší než rozdíl mezi duší zvířete a nežida, protože ti druzí se odlišují počtem, kdežto ti první kvalitou.**

9.3) **Židé mají dvě duše: pozemská duše je kombinací dobra a zla, zatímco ta druhá je součástí Všemohoucího. Nežidé mají jen jednu duši, která je celá zlá. Pozemská duše Židů pochází ze stejné sféry jako duše čistých zvířat. Pozemská duše nežidů pochází ze stejné sféry jako duše nečistých zvířat.**

9.4) Podle některých názorů byli jen Židé stvořeni k obrazu Božímu. Podle dalších názorů jsou i nežidé stvořeni k obrazu Božímu.

9.5) Nežidé jsou zvířata na velmi nízké úrovni. Kdyby nebylo Adamova hříchu v zahradě Edenu, neexistovali by.

9.6) Pokud jde o Židy, Bůh pohlíží na dobrou myšlenku jako na čin, ale na špatnou myšlenku nepohlíží jako na čin. Pokud jde o nežidy, opak je pravdou: Bůh nepohlíží na dobrou myšlenku jako na čin, ale pohlíží na špatnou myšlenku jako na čin.

Dodatek: Judaismus dává nežidům status *ger toshav*

Koncept *ger toshav* (dále GT) má v etické teorii současného ortodoxního judaismu prvořadý význam. Tímto konceptem prochází židovské teologické úsilí vyřešit morální otázku problematické části judaismu k ostatním vírám.

Pokud chceme analyzovat problematiku postoje judaismu k GT, je nutné objasnit teoretické a historické významy tohoto konceptu a určit současný rozsah jeho odkazu. Měli bychom mít na paměti, že se hebrejský výraz *ger toshav* překládá jako *trvale*

bydlící. Tento koncept má dva významy: na jednu stranu značí cizince, který přišel z venčí do židovského světa, a proto je *bydlící* (jako protiklad hostitele); na druhou stranu slovo *trvale* naráží na skutečnost, že je to víc než host, ale spíš někdo, kdo se rozhodl usadit v židovském světě a přijmout jeho zákony.

Historicky termín GT označuje loajální cizince, pobývající zákonně v oblasti pod židovskou jurisdikcí. V období králů měl tento výraz čistě právní význam, definující status zlegalizovaného cizince. Koncept GT získal náboženský význam až v dobách, kdy Židé začali bydlet v kosmopolitních říších – to znamená, že existoval zároveň ve dvou verzích.

První verze byla produktem politického vývoje post-babylonské Judeje. Jak víme, perští a helénští panovníci v Judeji tolerovali spíš náboženství a hierokracii (vláda kněží; pozn. překl.) než politickou samosprávu – stejně jako ve všech ostatních podrobených provinciích. V rámci tohoto systému měli Židé oproti svým sousedům, kteří vyznávali jiná náboženství, určitý prostor pro prosazování svých náboženských názorů. To neznamená, že měli právo konvertovat nežidy na judaismus násilím; nicméně kulturní převaha židovství, jeruzalémského chrámu a židovských kněží se v Judeji stala politickou realitou. Místní nežidé museli k dominantnímu náboženskému kultu, zavedenému říšským zákonem, vyjádřit svůj postoj. Většina, která tomuto kultu vzdorovala, se nacházela v přirozeném odporu vůči jeruzalémským úřadům. Určitá menšina se ke státnímu náboženství přidala a židovství přijala. Značné množství nežidů si zvolilo třetí možnost, nevyznáváním jiné víry otevřeně, ale bez přijetí židovství, se stát GT. Toto kompromisní řešení umožnilo nežidům, kteří nebyli ochotní přerušit vazby se svou vlastní tradicí, žít v židovské společnosti, aniž by z ní byli vyřazeni. Tak vznikla sociální vrstva **částečně judaizovaných nežidů** – jinak řečeno GT, to jest nežidů, kteří se odmítali otevřeně ztotožnit s dalšími stanovenými náboženskými kulty a judaismus přijali jako místní vládnoucí náboženství – částečným přijetím jeho rituálů.

Druhý aspekt konceptu GT byla přirozená odnož druhé formy židovského bytí – židovská helénistická diaspora. Během posledních dvou staletí před Kristem zažíval helénistický svět intelektuální vzestup a zároveň náboženskou krizi, která později způsobila degeneraci starých pohanských kultů, takže se židovskému náboženství dostávalo značné pozornosti. Je známé, že „judaizace“ byla v celém středomoří módním trendem. V té době konvertovalo na judaismus velké množství nežidů od Gibraltaru po Tigris. Velká část nežidů zjistila, že je tak jako tak pod židovským náboženským vlivem. Tak žili Židé z diaspory bok po boku s nežidy, kteří dobrovolně převzali některé z náboženských zásad judaismu – především odmítnutí uctívat viditelná božstva a odpočívat o sabatu – ale nekonvertovali na judaismus. Tito nežidé se stali druhým typem GT.

Je zásadní rozlišovat mezi GT v Judeji a v diaspoře. Zatímco se ti první ztotožnili s judaismem především z pragmatických důvodů, GT v diaspoře byli motivováni hlavně duchovním hledáním v helénistickém světě. Zatímco v Judeji sestávali GT převážně z prostých občanů, kteří chtěli v poklidu žít, v diaspoře se mezi GT řadili i potomci ze slavných rodin. Talmudská legenda o konverzi prominentů nebyla jen nepodložená fikce – a nebyla produktem Palestiny.

Ať tak či onak, GT v době druhého chrámu byli „judaizovaní“ nežidé, kteří z nějakého důvodu nepřijali judaismus. Je nepravděpodobné, že by udělení tohoto „titulu“ bylo spojeno s nějakou formální procedurou nebo mělo jasná kritéria.

V některých případech byl zřejmě status GT udělován i nenapravitelným pohanům za neocenitelné služby poskytnuté židovské komunitě (jak se to dnes dělá v případě „spravedlivých nežidů“ – jednotlivců všech věr, kteří Židům pomáhali během druhé světové války). Zpravidla se však po GT požadovalo, aby učinili náboženské prohlášení, které sestávalo z uznání židovského Boha jako nadřazeného božstvům, která uctívaly ostatní národy. Tak byl GT umožněn vstup do židovské společnosti – ne jako rovnocennému, ale pořád jako někomu upřednostňovanému před ostatními nežidovskými smrtelníky. To pravděpodobně zodpovídalo za „jemnou“ definici GT v Talmudu: „GT je nežid, který neuznává modly.“

Rabínské překroucení významu konceptu GT radikálně změnilo. Bylo vyhlášeno, že a) již *neplatí* (jeho platnost byla omezena pouze na dobu, kdy platily zákony *yovel*) a b) teoreticky, podle některých názorů (pokud byly zákony *yovel* platné) platil pro skupiny lidí, kteří se Židy nikdy nekoexistovali. V důsledku toho byl koncept GT změněn ze skutečně sociální kategorie na nástroj teoretické analýzy, který slouží židovským teoretikům už dvě milénia.

Talmud definuje GT jako nežida, který v průběhu *yovel* dodržuje sedm přikázání, předepsaných Bohem synům Noeho. Navíc někteří mudrci tvrdili, že k naplnění statutu GT stačí dodržovat jedno přikázání – vzdát se modloslužebnictví. Někteří přidávali ještě další dvě přikázání, zatímco jiní věřili, že naplněno musí být všech sedm. Sociální původ tohoto konceptu je prokazatelný v diskusi mudrců, kteří požadují, aby GT přislíbil svůj závazek dodržovat přikázání před židovským soudem, nebo jinak veřejně potvrdil, že se vzdává modlářství a že uznává nadřazenost judaismu nad všemi ostatními náboženstvími (to je vyloučeno v místech, kde neexistují žádné židovské komunity a kde jsou principy judaismu neznámé, a co je nejdůležitější, žádná skupina judaizovaných nežidů to nikdy nepropraktikovala). Proto v talmudských dobách nastal následující rozpor: zatímco mudrci debatovali o vhodnosti jedné či druhé kategorie nežidů pro status GT a výhodách, na které mají GT oproti ostatním nežidům nárok, celý fenomén GT se stal anachronismem – tento status nemohl být prakticky na nikoho aplikován.

Tato situace se změnila pouze v období známém jako éra *Rišonim*. V této době platil koncept GT pro celé národy a náboženské skupiny, které byly k této otázce úplně lhostejné. Židovští myslitelé začali v podstatě poprvé vážně uvažovat o následujících otázkách: a) se kterými kategoriemi nežidů může Žid vstoupit do dobrovolného kontaktu? B) kterým kategoriím nežidů musí Židé škodit, když to jde? c) mohou být [kolektivní] nežidovské etické normy ze židovského pohledu viděny jako změna k lepšímu?

Někteří z *Rišonim* využili talmudské principy jako základ k vybudování nové teorie o GT, přizpůsobené rozkvětu světových náboženství. Tito relativně liberální teoretici představili následující zásady: a) od teď nejsou základní ideou náboženské zvyky nežida nebo dokonce skupiny, jejímž je členem, ale teologická víra, ke které se tato skupina hlásí; b) vztahy mezi Židy a ostatními národy jsou přímo podmíněny zmíněnou teologií. Přirozeně, ve vášnivé debatě ohledně podstaty křesťanství a islámu se odrážel židovský svět. Většina židovských mudrců – včetně těch, kteří novou teorii GT nepřijali – klasifikovala křesťany jako modláře, zatímco islám uznali jako monoteistický. Menšina vykazovala směřem ke křesťanství jistou shovívavost jako ke špatné verzi monoteismu, která, ačkoliv je pro Žida výslovně zakázaná, by pravděpodobně neměla na židovskou duši smrtící účinek.

Přirozené očekávání je takové, že by židovští mudrci vytvořili s muslimy a částečně i s křesťany přátelské kontakty – v souladu se starověkými výroky ohledně GT. Na druhou stranu bylo rozumné označit lidi, kteří pokračovali v modlářství, za nepřátele a dokonce je vyobcovat. Židovští mudrci křesťany a muslimy odsoudili a zakázali jakékoliv jednání s nimi, pokud není naprosto nevyhnutelné; zároveň však vůbec neuvažovali o zákazu kontaktů (například obchodních) s otevřenými modláři.

V téže době několik židovských mudrců, pokračujících ve vývoji židovské apologetiky, tvrdilo (obvykle spíš v jejich apologetických než v halachických pracích), že by monoteističtí nežidé neměli podléhat absolutní majetkové nerovnoprávnosti, že je Židům dovoleno s nimi jednat, pomáhat jim a udržovat s nimi obchodní vztahy – jako kdyby měli status GT.

Je důležité všimnout si zásadní inovace, kterou ve 14. století udělal židovský teoretik Me'iri, který, částečně kvůli apologetické diskusi, představil novou teoretickou generalizaci, vhodnou pro moderní sociologické debaty. Podle něj jsou lidé přijímající „konvenční náboženství“, které „normalizuje mravní aspekt jejich existence“, způsobilí, narozdíl od všech ostatních modlářů, přijmout status, který se silně podobá GT. Není zcela jasné, zda by byl Me'iri uspokojen pouhým prohlášením o „mravní normalizaci“, nebo zda by se tato normalizace skutečně musela konat; ani není jasné, co by se stalo, kdyby lidé dosáhli „mravní normalizace“, ale zároveň se drželi svých modlářských praktik. Jeho teorie představovala ještě jednu obrovskou změnu¹: nejen že byli křesťané i muslimové uznáni jako plně vážení nežidé, bez ohledu na choulostivé body jejich teologie, Me'iriho definice platila **automaticky** na nejmenované lidi, kteří se hlásí k víceméně „konvenčnímu“ náboženství – všichni jsou faktičtí GT.

Tak byl ve spisech určitých židovských mudrců ve středověku znovuzrozen koncept GT, navrhuující další práva udělená judaismem monoteistům v porovnání s ostatními modláři. Tito židovští teologové vytvořili nový kolektivní status, v jehož rámci byli nežidé chráněni před perzekucí a měli zaručeno slušné zacházení – přestože ne úplnou rovnoprávnost. Práva, kterým by se tito noví GT těšili (dále NGT), nebyla nikdy jasně vymezena.

Otázka, kteří z nežidů jsou způsobilí získat status NGT, kteří jsou zjevně nezpůsobilí a kteří jsou „uvězněni“ v neurčitěm prostoru mezi tím, je víc než teoretická otázka – je i politická. Jelikož zavedení konceptu NGT zvýhodňuje Židy přející si udržovat kontakty s určitými typy nežidů v mnohem větším rozsahu, než to dělají sami nežidé, došlo doslova k liberálnímu chování – přestože skoro vždy bez jakýchkoliv dalekosáhlých závazků. Proto mnoho ortodoxních židovských komunit považuje většinu dnešních Evropanů a Američanů za NGT, zatímco jejich členové zároveň vyžadují vyhýbat se jim a jejich společnosti. Proto je udělení statusu NGT navrženo spíš kvůli možnosti Židů otevřeně fungovat uvnitř současné společnosti než k zajištění opravdových práv nežidům.

Rádi bychom vše zakončili poznámkou, že třebaže hlavní proud ortodoxního judaismu často rozšiřuje definici NGT tak, že zahrnuje většinu dnešních křesťanů a muslimů, pokusy o její „roztažení“ na drtivou většinu obyvatelstva Třetího světa doposud končí nezdarem.

Měli bychom mít na paměti, že podle drtivé většiny židovských autorit není skutečný status GT (popsaný v halaše) v současnosti na žádného nežida aplikovatelný. Status GT je nekonečně vyšší než jakýkoliv možný status dnešního nežida, který nepřijal

všechna dogmata judaismu bez rozdílu. V halaše je reálné postavení nežida podstatně nižší než postavení GT. Proto halachické shrnutí, které jsme prezentovali, objasňující právní postavení GT, plně neodráží diskriminaci praktikovanou současným halachickým judaismem vůči NGT. Proto tolik nepopisujeme současné názory na nežidy podle starověkého sociálního modelu. Jednoduše řečeno, dnes má i ten příkázání nejvíc dodržující nežid daleko do talmudského ideálu *ger toshav*, za jehož prospěch je do určité míry zodpovědný každý Žid. To je věc, kterou by si měl mít bystrý čtenář zapamatovat, pokud se chce vyhnout jinak nevyhnutelné anachronistické a nepatřičně sémantické interpretaci.

Shrnutí halachických nařízení objasňující postoj judaismu k GT²

- 1) Zabití GT (stejně jako všech ostatních nežidů bez soudního slyšení, přinejmenším v dobách míru) je zakázáno. **Nicméně Žid, který zabije nežida (dokonce i v době míru a úmyslně), nesmí být pozemským soudem potrestán smrtí.** Podle některých názorů nesmí být pozemským soudem potrestán vůbec. Ale GT, který usmrtí Žida, dokonce (podle většiny názorů) čistě náhodou a neúmyslně, musí být zabit.
- 2) Podle některých názorů je zakázáno znesvětit sabat zachráněním života GT, pokud v takovém případě nehrozí nepřátelství vůči Židům.
- 3) Ve všech situacích, kdy si člověk musí vybrat, jestli zachrání život Žida nebo GT, protože může být zachráněn jen jeden, si musí vybrat Žida. To platí dokonce i v situaci, kdy je Žid zločinec, který ohrožuje život GT – dokonce i tehdy je zakázáno zabít Žida, aby byl zachráněn život GT.
- 4) Podle některých názorů, pokud Žid předraží zboží, nebo před GT zákazníkem zatají jeho nízkou kvalitu, nedluží mu žádnou náhradu (jako by dlužil Židovi). Každopádně je jasné, že pokud GT předraží zboží, nebo před židovským zákazníkem zatají jeho nízkou kvalitu, dluží mu náhradu.
- 5) Podle většiny názorů je Židovi zakázáno konzumovat některé potravinářské výrobky zhotovené GT.
- 6) Podle většiny názorů musí v obchodních záležitostech dostat přednost Žid před GT, dokonce i když to způsobí malou finanční ztrátu.
- 7) Podle mnoha názorů je zakázáno půjčit GT peníze bez úroku.
- 8) Je zakázáno odkládat GT výplatu mzdy, ale tento zákaz má menší význam než zákaz odkládat výplatu mzdy Židovi.
- 9) GT nesmí být jmenován do žádné výkonné státní funkce. Například nesmí být soudcem u židovského soudu.
- 10) GT není u židovského soudu považován za právoplatného svědka.
- 11) GT, narozdíl od Žida, může být soudem snadno odsouzen k smrti. Odsoudit ho může samosoudce na základě svědectví jediného svědka nebo na základě přiznání, bez jakéhokoliv předchozího varování, dokonce i když je svědek příbuzný [soudce nebo oběti].

12) Podle některých názorů, pokud zvíře vlastněné Židem poškodí majetek GT, Žid není povinen zaplatit žádné odškodnění. Ale když zvíře vlastněné GT poškodí majetek Žida, je GT povinen zaplatit plnou náhradu.

13) GT, který oloupí nebo okrade Žida (nebo kohokoliv jiného), musí být odsouzen k smrti, zatímco Žid, který kohokoliv oloupí nebo okrade, není k trestu smrti odsouzen nikdy. Žid, který okrade GT, musí vrátit pouze ukradenou částku, kdežto Žid, který okrade Žida, musí vrátit přinejmenším dvojnásobek ukradené částky.

14) Trest smrti může být dán GT, který unese Žida, ale ne Židovi, který unese GT.

15) GT nesmí slavit sabat a náboženské slavnosti, nebo si pro sebe stanovit náboženský den odpočinku. Pokud to udělá, musí být potrestán bitím (a podle jednoho názoru má být potrestán smrtí). Podle jednoho názoru si nesmí určit ani světský den odpočinku, nebo úmyslně celý den odpočívat.

16) GT nesmí studovat Tóru. Pokud to udělá, má být potrestán bitím.

17) Žid nemá truchlit (např. sit shiva) pro svého GT bratra a sestru (to jest potomstvo jeho otce a nežidovské ženy), syna nebo dceru (děti jeho a nežidovské ženy).

18) Žid a GT nesmí být pohřbeni vedle sebe.

19) Žid nesmí jíst zvíře zabitá GT, dokonce i když bylo zabito podle všech ostatních pravidel židovského práva.

www.talkreason.org/articles/gentiles.cfm

¹ Me'iriho práce, židovským náboženským světem neuznávané, byly po šest staletí zapomenuty a ignorovány. Teprve v posledním století byl zájem o tyto práce – docela pochopitelně – obnoven.

² Všechna halachická nařízení, citovaná níže, představují shrnutí předcházejících kapitol této studie.